

N°. 25.

Seftdeenä, 22. Juni (4. Juli)

1874.

Matka par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 lap.

Rahditajs.

Cefschemmes finnas. No Rihgas: ahrstu fabeedriba, — floblotaju fapulze. No Piatku muifchas: basnizas eefwehtifchana. No Siguldas: ehmohtis nolihgums. No Stulmansmuifchas: nelaimigs notikums. No Gaujenes draudfes: usbrulifchana. No Salbus: ballas. No Preetules: ugguns grehts. No Pehterburgas: saldatu mahzifchana. No Deenwidus-Kreemijas: weffelibas fangzijas.

Ahrsemmes finnas. No Parihfes: naudas truhlums, — Bonapartifti. No Noomas: Garribaldi. No Afjas: Koreas jaunais tehntifch.

Taanatahs finnas.

Grahmatu fpehfchanas atllahfchana. Dseefminas. Iffinnofchanas. Peeliffumä. Dalleris un Adwolats. Graudi un feedi.

Cefschemmes finnas.

No Rihgas. Rihgas ahrstu fabeedriba irr (pa waffaras laitu, fur daschi ahrstes mehds isbraukt fakkumods) nodohmajufe isfluddinaht, kas no winneem buhs mahjas atrohnami un katra laika buhs gattawi palihdsibu fneegt. Isgahjuscha fwehtdeenä no teem 60 ahrsteem, kas Rihgä dsihwo, bija 11 fawus wahrduus un adreffes isfluddinajufchi. — Is Kreemu floblotaju-seminara Rihgä, tappa atlaisti fcho gadd 15 mahzetti, kas fawu mahzibu beigufchi, elfamenu nolikka. 2 dabbujufchi ar „ihsti labbi“ attestati, 1 — ar „kothi labbi,“ 2 — ar „labbi,“ 6 — ar „apmeerinadami“, un 4 atlaisti ar „widdeji“ attestati. Teem, kas dabbuja attestati ar to nosihmeschanu „widdeja,“ — teem naw dohta ta brihwiba fewi nosaul par floblotaju, lai gan fchee to atkufchanu dabbuja, behrnus mahziht pirmas finnaschanas, bet tillai ar tahdu nosaffifchana, fa teem diwu gaddu laika janotaisa waijagfigais elfamens.

— Taunneddeta Rihgä buhs preelfch mums Latweefcheem weena fwarriga neddeta, jo tanni tiks no-

turreta wiffspahriga Latweefchu floblotaju fapulze. Pee fchihf fapulzes neween floblotaji nems dallibu, bet arri floblu draugi, lam floblu labtlahfchanahs un usplaulfchana ruhp. Us fcho fapulzi dabbufim eepafihtees ar muhfju floblu wiffspahrigahm waijadfibahm; dabbufim dsirdeht, fo muhfju floblotaji fawä ammatä eewehrojufchi, kahdus padohmus un spreedumus winni floblu leetä isfazzihf. Bet neba tit to; mehfs arri dabbufim finnaht, kahdu zekku floblotaji, fawods spreedumods un dohmäs weenodamees, fawus peedfihwojumus zits ar zittu falkhdifinajufchi, buhs nospreedufchi ftaiaght tautas felfchanai un laita waijadfibahm par labbu. Zaur wiffspahrigo farradeenasta likkumu pee mums Latweefcheem raddufeshs jo leelaka waijadfiba pehz Kreemu wallodas mahzifchanahs un mahzefchanas un laikam floblotaji fawä wiffspahrigä fapulze to eewehrohs un apspreedihf, kas pee Kreemu wallodas mahzifchanas muhfju floblas wiffu derrigati buhtu darrams. Tahdeem wiffpahrigas floblotaju fapulzes spreedumeem irr leels fwars, fa to pehrngadd redsejahm pee ortografijas apspreefchanas. Dubbultneeku atmeschana tilka peenemta. Schis spreedums daudj fo pee tam palihdsiejis, fa fchinni gaddä daudj masaf rakftu, kas ar dubbultneekem irr rakftiti, tillufchi laudis islaisti. Wiffspahriga floblotaju fapulze tiks tä pat, fa pehrngaddu, noturreta Rihgas Latweefchu beedribas nammä. Pa fapulzes laitu, fa dsirdams, buhschoht arri weefibas wallars, konzerte un teaters. Pee teatera israhdfichanas effoht apfohlijis peepalihdsieht Adolf Allunana lungs.

No Piatku muifchas. Tai 16tä Juni tilka eefwehtita Piatku muifchas jaun-usbuhweta basniza.

Kad fawâ wezzâ basnizâ, kurrâ 212 gabbus Deewakalposchanu irr turrejuschi, draudse beidsamo reis bija fapulzejusehs, tad schirschanahs dseefma atskanneja un tureenâs zeen. mahzitajs draudsei atgahbinaja to swehtibu, to schehligs Deews wairaf lâ 200 gabbu laikâ dwehselehm schinni nammâ lizzis baudiht, un tad firsnigâ luhgschanâ Deewam pateiza. Dseedadami tad dewahs us jauno basnizu, kas netahku no wezzahs. Preeksch jaunâs basnizas durwim mahzitajs Kroeger f. no Katsakalna turreja runnu Wahzu wallodâ un pehz tam mahzitajs Schroeder f. is Salas muischas Latweeschu wallodâ runnaja us fapulzejuschohs draudsi, peeminne dams, to schi stunda no simejoht. Pehz beigtahm runnahm tillâ dseefma dseedata. Tad basnizas preekschneeks, rahtstungs G. von Bötticher f. ar lahdeem wahrdeem Pinku muischas draudsei jauno basnizu preeksch Deewakalposchanas nodohdams, nodewa basnizas atflehgas konsistorijas affessorim mahzitajam Müller lungam, kam basnizas eeswehtischana bija nodohda, tapehz la zeen. bislaps Dr. Pölchau f. zaur flimmibu bija aisfawehts. Kad basnizas durwis tillâ atdarritas, tad draudse dewahs basnizâ. Draudsei papreekschu gahja konsistorijas affessoris Müller f., tad abbi Ribgas rahtes weetneeki, basnizas preekschneeks, mahzitaji un basnizas pehrminderi, kas basnizas leetas neffa. Draudsei basnizâ ee-eijoht tillâ dseedata Luttera flawena dseefma: „Weena stipra pils irr muhsu Deews.“ La noturreta eeswehtischanas runna aisgrahba klausitaju firdis un paslubbinaja, dedsigâ luhgschanâ pateischanu isfazzihht un no wiffas dwehseles Deewa swehtibu isluhgtees preeksch muhsu wiffu schehliga lunga un keisara, kas muhsu Luttera tizzibu fawâ augstâ opfargaschanâ nehmis, preeksch muhsu semmes un muhsu pilssehtas waldbibas, wiffu klausitaju firdis augsti pazelt un tahm laut fajust, to katrs wezzas derribas tizzigs lohzeelis fajutta fazzidams: „Zil swehta irr schi weeta! Schè naw zits lâ Deewa nams un schè irr tee debbesu wahrte.“ Swehtku dseefma tillâ nodseedata us tschetrahm balsim no dseedataju lohra sem palihga flohlotaja, Sarschanta f. waddischanas. Tad tureenâs mahzitajs turreja runnu Wahzu wallodâ, Deewam gohdu un flawu dohdams, zaur furra schehlastibu basnizas smukka buhwe tilluse gattawa, un pee tam to wehleschanohs isfazzidams, lai Deews augumu augumeem, paaudschu paaudsehm fawu swehtibu nowehletu schinni weetai preeksch firdis pazillafchanas un fataisichanahs tizzibâ. Ir to dseefmu „Teiz to Kungu, manna dwehsele,“ bija eeswehtischana beigta un pehz tahs Latweeschu wallodâ tureenâs mahzitajs noturreja tahs swehtdeenas sinamo Deewa kalposchanu. Pehz noturretas Deewa kalposchanas Pinku muischas arrendators G. Timm f. usnehma fawâ mahjâ tohs us basnizas eeswehtischanu fanahfuschohs weefus. Schè flahht arri japeeminn, la basnizai tillâ pasneegtas daschas eewehrojamas dahwanas. Basnizas pehrminderi dahwinaja flaishtu

altara deffi, kas us altari bija usflahhts un us furra flaishtu bihbele stahweja. No wiffahm dahwanahm ta jo eewehrojama irr weena dahrga sudraba kristischanasblohda, kas no Ribgas-rahtes irr dahwinata Pinku muischas basnizai. — Deews lai deweju swehti! —t—

No Siguldas draudses. No dauds pusehm dstrd subdsamus pahr leelahm gahjeju lohnehm un arri mehs newarram neko dauds schehlotees, la buhtu zitteem paklat palikluschi; bet janosarkst irr gan, la effam zitteem jaw pahraki kluhwuschu. Paltemalles walsti lahds deenastneeks — ftohderis pehz ammata — faderrejis ar lahdu fainneeku us tahdu gadda lohni, la fainneekam jamaksa pirmâ neddekâ — 1 kap., ohtrâ neddekâ — 2 kap., treschâ neddekâ 4 kap., zettortâ neddekâ — 8 kap., peektâ neddekâ — 16 kap. un t. pr., ir katru neddeku ohtru teel til dauds, zil pagahjuschâ neddekâ, lihds 52 neddekas notezzejuschas, un la katru festdeenu katras neddekas summa jaismaks. Kas no derribas grihb atlahptees, tam jamaksa 100 rubl. sudr. strahpes, un ja ftohderam nebuhtu til dauds mantas, ar to tohs 100 rublus aismaksahht, tad fainneekam brihw winnu list tschetras deenas neddekâ pee arrestantu darba. Schi nolihgschana notilluse dauds starpâ. Pehz peejahm neddehtahm fainneeks laikam fahchrees, atlaidis ftohderi no darba. Bet ftohderis taggad fuhds. Zil leela tad irr ta lohne? — Atbilde: 45,038,948,895,660 rubl. 80 kap. (Balt w.)

No Stufmansmuischas. 5. Juni scho g. fuhthjis Tildesall gruntneeks N. Tengerohht fawus trihs behrnus gannos, no kurreem wezzafais dehls 8 g. wezs gahjis pee mahjahm masâ dihkiti masgatees un peldeschanu nemahzedams noslibjis. Pehz weenas stundas winna meefas no uhdena iswilkschi, bet dshwibu atdohht naw wairs spehjuschi. Dsifti apbehdinati tehws un mahte apraud fawu no firdis mihtotu un til ahtri winneem atrautu dehliau; kas jau bija us flohlas zektu fataisihhts. Kaut jel schi behdu sinnas wiffu wezzaku firdis aiskertu un tee fawus behrnus weenus bes prahtiga zilwela nepalaistu, jo katris gan sinnahs, zil grubti irr behrnus audsinahht, kamehr tee paschi warr us flohlu tezzeht. P. Upsen.

No Gaujenes draudses. Swahrtawas mohderneeks brauzis ne zil ilgi preeksch waffaras swehtteem us Ribgu ar sweestu un ohlahm. Ribgâ sweestu un ohlas pahrdewis, winsch eepirjis dselti un glahsi par lahdeem 40 rubteem. Gluschi netrauzehhts gan winsch bija aishrauzis, bet woi ta atpakkat braufschana ar tahda patte buhs, to redsehm. Stahdas 30 werstes no Ribgas brauzis mohderneeks eeraudsiis ap pulksten 7 pehz pusedeenas diwus jaunektus pa zektu eijam. Ne no lahda flittuma nebohmadams, winsch brauzis ar scheem jaunekteem lihds Silla ftohgam. Te palizzis mohderneeks sirgu barrojoht un tee jaunekti aishahjuschi pa zektu us preeksch

schu. Kahdas pabra stundas firgu barrojis, winsch fahzis atkal brautt un pehz kahdas stundas brauzeena atkal schohs jauneklus panahzis. Arri taggad neko launa dohmadams winsch brauzis gluschi lehnahm. Us reis Lehruschees tee jauneki mohderneeka firgam pee galwas un tas labbajâ puffed firgam bubdams jauneklis papreelschu pehz naudas praffijis. Mohderneeks gan papreelsch luhlojis ar labbu waktâ titt un winnus gauschi luhdsis no firga atlahptees; bet wiss winna publinsch bijis par welti. Schee jauneki zeeschi pee ta pastahwejuschi, la lai til naudu ween dohdohht un ja naudu nedohschohht, tad mohderneekam flitti klahschotees. Mohderneeks pehdigi redsedams, la tal winsch us zittadu wihsî newarr glahbtees ar apshlijis naudu; bet ko dohmajeet, winsch naw wis wilzis naudas maffu, bet wehl garafu ta naudas maffupistoli no keshas un schahwis tam weenam kahjâs; ohtris to redsedams aiskrehsjis. Ko melleja, to dabbuja. R. R. . . s.

No Saldus puñes. Tai 27tâ Mai atnahza pee mums pirmoreij pehrfons ar leetu kruffu, bet kruffa, gohds Deewam, nebija itt leela, ta la pee lauteem nekahda leela flahde nenotikka; tiffai plahnohs rudsischus weetahm islausija. Pehz schi pehrfona atraddahs pawissam zittads, augligs, leetainsch un filts laits. Seemas sehja un apsehtee waffarajas tihrumi, pat plahnee rudsischi un kweefchi, dabbuja jaunu spehku un kuplumu, ja til pawissam nebija isnihluschi, la to arri dauds weetâs redsam. Balku fehrga arri muhsu apgabbalu apmellejuse, daschu behrnu un arri peeanguschu semmes klehpi guldinajuse; daschâs mahjâs gulloht ar melnahm bahfahm, kurras effohht lohti nahwigas. — Sirgu sagti arri pee mums fahf wairotees un famus nedabus ar leelu pahdrohshchibu pastrahdaht. Tai 24tâ Mai isfagga Wehscha krobhsineekam pa nakti no stakka, lam labba atflehgâ un dselss kahrts preelschâ, labbi usbarrotu firgu, eejuhguschî tambores rattôs un aishbraukuschî. Durwju stanga gan nekahwuse blehscheem durwis uslaust, tadeht israhwuschî no ahrkla lemefnizu. Stahde effohht lihds 200 rubl. Tai paschâ nakti arri Sch. pagasta fainneekam 4 firgi nosagti. (Latw. aw.)

No Alinascheem. Pahr Alinaschu jubras flohlu sinnodamas Kreewu awises to lohti usteiz, un flohlas augtus eewehrodamas, falka, la ta ta labbata jubras flohla Kreewijâ. Preeksch 9 gabdeem Alinaschôs wehl neweena pascha lugga nebijis un taggad tur jaw effohht kahdi 50 luggi. Skoblu apmellejohht kahdi 48 flohleni, pa leelafai daktai peeanguschî zilweli, kas netikka no Alinascheem, bet arri no Ribgas puffed un no Dago-fallas. Schinni flohlâ mahzijuschees jubrneeki usnemmoht tablas braulshanas, pat lihds Deenwiddus-Amerikai. Par flohlas un luggineezibas usplauschjanu ta leelata pateiziba peenahkâhs flohlas freetnam waddonim Dahl lungam. Alinaschu flohla taggad irr dabbu-

juse augstakas teefbas, ta la winnas mahzjelteem nebuhs wairs ja-eet us Ribgu elsamenu nolikt, bet warrehs paschu flohla to darriht un dabbuhs tur pat peenahlamus diplomus, tas irr, leezibas-ruffus pahr nolittu elsameni.

No Preefules puffed teef Latw. awisehm sinohhts, la 21tâ Mai ap puffedeenas laiku aishdegghâs Preefules mahzitaju muishas dschwojama ehla. Glahbeji ahtri no wissahm puffedem peesteidsahs, un ugguns tappa (ihpaschi zaur ahtri no muhsu bahnuscha atwestas sprizzes palihdsibu) apdsehsta. Stahde, kas pee aishdegghuschahs ehlas un zaur ahtru glahbschanu pee sadausitas mantas notikuse, fneedschht lihds 250 rubl. Ugguns laikam zaur dsirstelehm no skurstenâ zehluseshs. 18tâ Mai ta patte ehla par ohtru reisu us behnina aishdegghuschs, tur neweens zilwels nedshwo. Arri schinni reisâ ugguns til ahtri tikluse apdsehsta, la nekahda flahde naw dabbujuse notikt. Pee ismekleschanas israhbijees, la pehdejâ reisê ugguns no skurstenâ ne-effohht zehluseshs, ar pihpi arri neweens tur ne-effohht staigajis, ta tad neubht newarr noprast, no kureenas ta zehluseshs. — Pee muhsu nahburgeem laudis ar balku fehrgu stipri wahrgstohht un arri mirstohht — muhsu draudse, gohos Deewam, lihds schim no tahs nekâs wehl naw mannihts.

No Randawas. Treschâ waffaras fwehtku deenâ tai 21. Mai bij Randawas basnijâ konzerte Randawas nabbageem par labbu. — Balkas taggad Randawas pilssehtinâ beiguschahs, kahdi desmit ar tahm nomirruschi, tas irr weena prozente no Randawas eedschwotajeem. Mirruschi wisswairaf behrni un tahdi leelt zilweli, kas naw bijuschî ohreis balkoti. No pilssehtinas irr isneffatas balkas par apfahrtejahm mahjahm, ta la daschâ weetâ itt stipri mirst. Kahda schihdeene peekohdinajuse fainneezei, lai jel no daktera sahles nenemmoht, jo dakters eedohdohht gisti, lai balku flimnee til mirstohht. Waj tahda bahba newarr dascham lehtizigam jeb schaubigam galwu fagrohshht.

No Wehterburgas. Râ tai awisei (Russlij Inwalid) teef is lehgera pee Krasnoje Selo sinohhts, tad tur saldatus pa weenam mahzohht un schi mahzishana lohti labbi weizahs, ta la rekruschî no wezzeem saldateem gandrihs (mahzibâ) naw ischfirami. Teem wirfneeleem, kas saldateem mahzishjanu eerahdija, tiffa pateiziba isfazzita. Scheklahht arri japeeminn, la mahzishjanas laifs irr nolikts us feschcheem mehnescheem un tee augscham minnetee saldati, lam ar mahzishjanohs ta labbi weizees, tiffai tschetru/mehneschu laifâ bija mahzijuschees. — Kreewu awise Birscha sianu no Ribinskas, la no tureenas leels daudsums labbibas teef aishwests us ahrsemmi. Tai 9tâ Juni tur bija noguldbiti 1½ millionu tschetwertu labbibas un 300,000 tschetwertu wehl teef gaiditi. Lihds 15tam Juli waijadseja braulshanas

pawairoht. No 9tâ Juni fahloht eet 11 brauzeeni pa deenu, un katram brauzenam 32 ratti (wahgi).

No Deenwiddus-Kreewijas. No Cipatorijas teef Kreewu awisei (Nikolajewas wehstneestm) fannohs, ka azzu-flimmiba Deenwiddus-Kreewijas kafernes lohti isplehschahs, tà la weetahm pufse no flimneekeem ar azzu-wahjibu faslimmuschi. Azzu-flimmiba tahdâ pahrlaekâ mehrâ isplehschotees, tapah; ka taggadejas kafernes ne-effoht teizami buhwetas un flimneeki pa daudj weenâ weeta kophâ teeloht flimneeku nammôs fahabsti. To eewehrodama, karrâ-leetu ministerija effoht nodohmajuse, kahdas wesselibas-stanzijas Kreewijas Deenwiddôs eetaiſiht, lai pa waffaru us kahdu laiku warretu tohs jo wahjakohs flimneekus us minnetahm stanzijahm aiswest is flimneeku nammeem, tur lihpiigas flimmibas irr. Azzu-abrsts, geheimrahts Kabats, turp aisfubtihts un taggad naigi strahda, lai warretu eetaiſiht stanzijas Nikolajewas, Doffas, Kornetschas un Cipatorijas pilsehtas un Baidaras klajumâ. Wiffas schihs stanzijas kophâ spehschoht usnemt kahdus 2400 zilwekus. Nahkofchâ gaddâ effoht nodohmahs tur pastahwigus waffaras flimneeka nammus preefsch flimneekeem usbuhweht.

Ahrfemmes sinnas.

No Parihes. Wes tahm daschadahm partiju jufschanahm Franzijai peenahlfuse jauna ligga, prohti naudas truhkums. Lai scho naudas truhkumu kas schinni gaddâ peeju mehneschu laika raddees, warretu peenahfami islihdſinabt, tad waijadsetu walfs eenemfchanas pawairoht jeb naudu aisnemt. Taggadejs finanzes jeb naudu-leetu ministeris nesinnajis zittadu padohmu doht, tà tahdu, lai galwas naudu pa-augstinatu. Kâ rahdabs, tad gan finanzes ministers fawu weetu pafandehs un turklaht winsch lohti wahjsch, tà ka arri daudj neko nespehs fawâ ammatâ strahdaht. Pah Bonapartisteam runnajohjt jafalka ka tee deenu no deenas paleef drohschali un fawus darbus un nodohmas arweenu masaf flehpj, ihpafchi Franzijas pawalstës, tà par prohwi teef no weenas pawalstes fannohs, ka tur kahds aprinka preefschneeks lizzis weenu republikaneeschu beedribu aisfleht un tai weeta eezehlis Bonapartistu beedribu, kurrâ walfareem pats preefschneeka lungs turra runnas jauna Napoleona walfstibas par labbu, un tahdas leetas daudj weetas noteef. Kahdâ masâ pilsehtina fapulzejahs tureenes saldati wezza keisara mundeerina un winnu wirtsneeks turreja runnu, ka drihs keisara waldbiba buhschoht. Tâ wehl warretum daudj schahdus notikfumu schè usfimeht, kas rahda, tà preefsch keisara walfstibas eegrohsfichanas teef drohschi un arweenu plafchali strahdaht. Newarr nu teescham teift, ka pahrlaekus laudis ilgojahs pehz Napoleona waldfichanas, bet ar partiju stribdeschanohs un ar nekahrtibahm, kas no tam zellahs, apnikfuchi Franzuschi wehlahs keisara waldbibu, jo sem Napoleona waldbi-

schanas bija kahrtiba. Preefsch kahdahm deenahm tilka pahrmekleti daschi Bonapartistu waddoni, waj pee winneem neatrastu jauna Napoleona bildes, bet neka neatradda, jo schee bija kahdu deenu eepreefschu no tam dabbujuschchi sinnabt.

No Wihnes. Pee gohda maltites, kas leelfirstam Konstantinam Nikolajewitscham Wihne buhdamam par gohdu tilka isrihtota, Austrijas keisars Franzis Josefus usdschra wesselibas us fawa dahrga drauga, Kreewijas keisara lablahschanohs, us Kreewu flottes un winnas wirts-waddona (wirts-admirala) lablahschanohs (prohti leelfirsts Konstantins Nikolajewitsch irr flottes wirts-waddonis). Leelfirsts pateizahs un Kreewijas keisara wahrâ atbildeja, us tam wesselibas usdserdams. Tai 18tâ Juni leelfirsts aisbrauza us Warschawu.

No Schweizes. Behrn M. w. faweem lassitajeem sinnoja, ka Braunschweigas herzogs Kahrllis mirdams Genfes pilsehtu eezehlis par mantineezi. Is pateizibas pahr to nu Genfes pilsehta nospreeduse fawam mantas nowehletajam, herzogam Kahrllim, zelt dahrgu peeminas stabbu.

No Rohmas. Jaw ilgatu laiku Italijas republikaneeschi behdajahs par Garribaldi'a wesselibu. Garribaldi, tà lassitajeem is fennakeem gaddeem wehl buhs sinnam, irr weens no teem kreetnakeem Italijas tautas wihreem; winsch daudj pee tam irr pahlihdsejis, ka Italija warreja faweenotees un pee leelas drihwibas tapt. Kad nu nemeers heidsahs, tad Garribaldi arri pee meera dewahs (Prufschu-Frantſchu karrâ winsch kahdu laiku bija pee karrâ darbeem kehrees) un us Kapreras fallas kluffumâ dsihwoja. Weidsamâ laika winsch bija lohti faslimmis un republikaneeschi par tam palikka lohti nemeerigi, lai gan winni pa telegrafu sinnas dabbuja pahr Garribaldi'a flimmibu. Preefsch ihfa laika Garribaldi kahdam no faweem wezzeem draugeem atraktijis wehstuli, kurrâ winsch raksta, ka winnahm fahpes schim drihscham gan stiprakas palikkufchas, bet flimmiba wifspahri nemmoht, wairs ne-effoht til grubta, tà ta daschos laikôs hijuse. Schi wehstule tilka kahdâ Italeeschu awise nodruffata un tà nu zaur republikaneeschi staidrakas sinnas dabbujuschchi, paleef meerigati.

— Pahwests fawam jaunam wehstneekam, to winsch Parihse turra, effoht pawehlejis, lai winsch Parihse dsihwodams nekahdu lepnu dsihwi neweddoht un zaur tam apleezinajohjt, ka lattoku basnijai taggad effoht grubti behda laiki; lai winsch daudj sirgu un rattu un daudj fullainu neturroht un lai arri lepnas weefibas ne-isrihkojohjt, tà to lihdschinniga is pahwesta wehstneeks darrijis, un tahdâs weefibâs lai ne-eijohjt, kad winsch no zitteem teeloht eeluhgt, bes ween til tad, kad republikas preefschneeks kahdu weefibu isrihtotu un winnu eeluhgtu, bet arri tur eedams lai nebrauzohjt lepno's rattôs, no fullaineem pawaddihts, lai brauzohjt ar fuhrmanni bes isgresno-teem fullaineem. — Tai 4. (16.) Juni pahwests

fweltija fawu 28to waldischanas gaddu. Bijuse Franzijas keisareene un winnas dehis, jaunais Napoleons, aisfuhthijufchi fawas laimes wehleschanas pahwestam us winnu minneto fweltiku deenu. Pahwehstis effoht lohti pah tam preezajeas.

No Afijas. Us Koreas fallu daschadas jufschanas bijufchas, kas zaur to zehlfufchahs, ka kehniensch nomirris. Schi kehniina zilts gandrihs 500 g. Koreâ waldujuse. Nomirruscha kehniina atraitne ar ministeru atklauschanu ezehla par kehniinu kahdu 8 g. wezzu puitku, kas bijufcha kehniina familijai irr rad-dineels; bet kehniineene patte walduja kehniina ammatu. Pehz neilga laika kehniineene apprezzeja jauneezelta kehniina tehmu, kas lâ kehniineenes laulahs draugs wiffu waldischanu fawâ rohlâ fagrahbâ, bet walduja ar kahdu bahrdribu un negantibu, ka dumpis fazellahs un kehniensch tillu padfihstis. Pehz tehwa padfihfchanas jaunais kehniensch, kas taggad 18 g. wezz, patz usnehma waldischanu, un lâ rahdahs, tad winsch buhschoht dauds draudfigals prett Giropeescheem un Kristiteem, kas no winna tehwa is semmes bija israiditi. Tee nu gan taggad warrehs atpallat greeftees.

Jaunakahs sinas.

No Berlines. 20. Juni (2. Juli). Waldibas awises sinno, ka fapreefchanahs pahr basnizas strihdes leetahm til warr notift us pastahwofchu listumu pamattu. — Grafs Schamborhs irr Genfê nonahjis. Tur winsch farunnajahs ar kehniineeteem.

Grahmatu speeschanas atklahschana. *)

Naw wehstures widdus-laitôs fwarrigata gaddu-fimtena preefch wifspahrigas ziwilifazijas, **) lâ 15. gaddu fimtens, un warrbuht wiffa wehsture par welti fwarrigatu mellefim. Nerunnasim schoreis par Amerikas atklahfchanu, kurra Giropu ar jaunu pafauls daktu, winnas dabdu, winnas raschojumeem pasihstamu darrija, nerunnasim par kompassu, zaur kurru fuggeneeziba plaschali attihstijahs un ussehla, nerunnasim par pulweri, zaur kurru widdu-laitu brunneeziba, glehwinata fawôs pamattôs un ne no kahdahm augstakahm zenschanahm wairs neusturreta, krita un karra buhschanâ jaunas eegrohsifchanas eewedda; bet runnasim kahdus wahrdus par kahdu flaidri meerigas ziwilifazijas raschojumu, kurfch preefch wifspahrigas zilwezes attihstifchanahs jo no leela swarra bijis un lihds muhsu deenahm palizis.

Par peerahdischanu, ka 15 gaddu fimtens preefch sinnatnibas fwarrigs un ka 15. gaddu fimteni ihpafchi garra darbiba stipri kuploja, es tillai us baggatas rastneezibas tai gaddu-fimteni un us wifspahrigu zenschanahs sinnatnibas lohpt usrahda. Lai peeminnam tillai wezzo Brahgas uniwersiteti

*) Schis teizams rastteens jaw preefch 1½ gabdeem M. weefim pefuhthits, bet ihpafcha eemefla deht lihds schim ne-ideetahis palizis.

**) Attihstifchanahs.

Tschechijâ, kurra 9,000 studentu flaitija un Wittenberges uniwersiteti, kurra 4,000 studentu flaitija un lai wehl to wehrâ leelam, ka tais laifôs dauds grubtati bij studeereht lâ taggad, tad dohmaju, mums wajjadsehs pahreezinatees, ka mahzifchanahs luste lohpt bij isplahthijufchahs. Turklah wehl to peeminefim, ka Wahzija 15. gaddu-fimteni astonas uniwersitetes dibbinaja — Kreewija ta wezzaka uniwersite irr Maslawas, dibbinata 1755 no Elisabetes, Pehtera Leela meitas — kas us to flaidri rahda, zil leelai pagehreschanai pehz mahzibahm Wahzija waidseja buht.

Ihpafchi 15. gaddu-fimteni, stary dauds zittahm sinnatnibahm, mahziti wihri rohkrastus ismahzjahs un tas par jo leelu un baggatu mantu usflattija, ruhpiji melleja, krahja un usglabbaja. Rohkrastus, pehz winnu wehrtibas, mehdsja woi dsells woi warra woi fudraba futralôs eebahstus, dsells, warra jeb fudraba flapôjs usglabbah lai prett sagteem un ugguni drohschi buhtu. Mahziti wihri, pat walstes, par leelu gohdu un baggatibu usflattija, rohkrastu ihpafchneeti buht. Par prohwi peeweddisim pahri atgaddijumus is wehstures.

Tostanas herzogs apfarroja Luffas herzogu. Beidsama larra-pulki tappa pawiffam falauti un isklaiti. Luffas herzoga walste un winna listens stahweja Tostanas herzoga rohlâs. Luffas herzogs luhdsja meeru. Winnu prettineels bij gattaws meeru derreht ar to nolihgumu, ka Luffas herzogs dabbuhn fawu walsti ar wiffahm teefibahm atpallat, bet ka winnam Homera Diffejas un Iliades rohkrastis Tostanas herzogam ja-isdohd. Igi schaubijahs Luffas herzogs schahdu meeru nolihgumu peenemt, nesinnadams, woi fawu pufs walsti atpallat nemt jeb Homera rohkrastu atdohht. Beidschht atdewa rohkrastu un dabbuja atpallat fawu pufs pasaudetu walsti. — Wenezija, ar Turkeem karrodama, fawangoja sultana dehtu. Sultans par fawa dehta atfwabbinaschanu peefohlija Wenezijai pufsi Dalmazijas us muhschigeem laiteem par ihpafchumu. Bet sultanam, par leelu brihnumu, Wenezija praffija par dehta atfwabbinaschenu tillai kahdus rohkrastus is leelas Sofijas bibliotekas. Sultans, lohpt preezigs, ka winna dehtu par til neezigu allihdsinaschanu atfwabbina, peefohlija Wenezijai wiffu leelo Sofijas bibliotetu. Ta pahrgahja leela baggata Sofijas biblioteta Wenezijas rohlâs un tappa par isflawetas Wenezijas bibliotekas pamattu, kurra lihds muhsu deenahm mahziteem labbi pasihstama.

Mums taggad, kahdus atgaddijums apluhlojohht, pawiffam johzigi israhdahs, bet tee flaidri to peerahda, lâ 15 gaddu-fimteni us rohkrastteem flattijahs un zil augsti tohs zeenija un kahdâ wehrtibâ tee bij.

Apluhlojufchi, zil leela zenschanahs us mahzifchanahs Reetruma Giropâ bij un to ihpafchi 15 gaddu-fimteni ismahzjahs, mehds warram taggad nojehgt, zil nepezeefchama wajjadriba bij, tai garra

zihniſchanai palihgä nahkt un, tä fakloht weelu darbibai toht. Schi ne-peezeſchama waſjadſiba garra-darbibai preekſch iſſtrahdaſchanas daſchu jautafchanu weelu dewa, daſchu uſmuddinaja pahrdohmaht, tä palihdſeht. Un redſ, ſchë raddahs wihrs, garrä tohti apdahwinahs, kurfch jau daſchas atklahſchanas, ta ſpeegelus, dimantu ſlihpeht, uſgabjis. Schim wihrum wahrds „Johann Gänsfleisch von Guttenberg.“ Guttenbergis peederreja wezzai muifchneeku dſimtei. Daſchi galwo, ta Guttenbergis effoht barons bijis; bet pamettiſim to, jo tas preekſch wiinna dſihwes now ne no kahda ſwarra un mums weenalga. No ſawa tehwa wiſch wairaf nefa nemantoja, tä wezzu pillt, kurrä wair dſihwoht newarreja, un ſawa ſen tehwa brunneeka ſobbeau, kurru pehz to laiku muifchneeku eeradduma, wallaja. Ihpafchi mums ja-eewehro tas wahrdiſch „von,“ jo ap ſcho wahrdinu, warram teikt, wiſſa Guttenberga dſihwe greeſchahs. Schis wahrdiſch „von“ Guttenbergi uſmuddinaja no wiſſahm ſawahm atklahſchanahm, tä wezzas dſimtes muifchneekam, atfazitees, jo ar atklahſchanahm, tä grabmatu ſpeefchanu, ſpeegefa un dimanta ſlihpeſchanu un zitteem darbeem, tiſſai warreja ammatneeki nodarbotees un ne muifchneeks, tä ta kouts kahds ammais nebij brunneeka muifchneeka zeenigs. Tapehz ta Guttenbergis daubſlahrt no ſawas atklahſchanas atfazijahs, mehſ newarram ſinnahkt, ihpaſchi kad grabmatu ſpeefchana atklahta. Tas taifnakais buhs, tad peenemſam 1445 gaddu.

Wehl apluhkoſim pahri wahrds, tä norakſtus no rohkrakſteem taifſija, jo tahdu bij tohti maſ, kurri few rohkrakſtus eegahdaht ſpehja, tä ta tahdi, ta jau peeminnejam, tohti dahrgi bij un tiſſai tohti baggati laudis jeb pilſſehtas un walſtis ſawahm bibliotekahm rohkrakſtus eegahdaht warreja. No nu lai tee darrija, kurri tomehr rohkrakſtus iſmahzitees gribbeja, un tahdu bij tohti daubſ, un tomehr kullë eegahdaht ne-attahwa? Taifſija norakſtus no rohkrakſteem ſchahdä wiſſë. Peenehma pilſſehtas, walſtes jeb wiſſwairaf kahdi rohkrakſtu ihpaſchneeki, wiſſwairaf ſpekulanti*), wairaf, daſchreis pahraf par ſimtu, tahdu zilweku, kurri ſmuſſi norakſtija, noſehdinaja tohs kahdä leelä iſtabä riakä un weens, widdü ſtahwedams, rakſtitajeem ſlakki diſteereja (preekſchä laſſija, lai norakſta). Tä roddahs no kahda rohkrakſta wairaf norakſtu, kurrus maſaf baggatee nu few eegahdaja. Bet tas ſliktums bij, ta zaur diſteereſchanu norakſtös daubſ wainu eeraddahs, tä latihnu ta wehl wairaf greeku norakſtös, jo ihpaſchi greeku pareiſrakſtiba naw nemaſ til weegla. Wiſſwairaf 15. gaddu-ſimteni iſmahzjahs greeku rakſtneekus, ta Luſibidu, Platonu, Sofolli un zittus, tapehz arri pehz greeku rakſtneeku norakſteem, nemaſ nerunnafim no paſcheem rohkrakſteem, jo wairaf

melleja un praſſija. Kad nu mehſ jautajam, no lam tahda wiſſpabrija zenfchanahs greeku un latihnu rakſtneekus iſmahzitees, raddahs, tad warram atbildeht, ta 15. gaddu-ſimteni greeku un latihnu ſinnatnibas atdſimſchana bij, kurra Wallara- jeb Keetuma-Giropa ſinnatnibas un warram gandriſf fazziht, paſchu dſihwi pahrraddija. Jau 15. gaddu ſimteni Wahzija, Franzija un ihpaſchi Italija bij ſawas tautas literatura un zaur to, atkal ihpaſchi Italija, jau deegon labbi iſkohpta rakſtneeziabas walloda. Un tomehr, nemaſ neluhkodami, ta ſawas rakſtneeziabas walloda jau bij, 15. gaddu-ſimteni wiſſa Wallaru jeb Keetruma Giropa ihpaſchi uſwezzas greeku wallodas un zimiliſazijas tritta. Rohdahs jautafchana, kapehz un kaſ Wallaru jeb Keetruma-Giropu ſlubbinaja? Katra tauta ſawa weſtures dſihwoſchanas laika iſſtrahda un iſglihto ſawu ideju, ap kurru wiſſa tahs tautas dſihwe greeſchahs, kurrat par labbu weſturiga tauta dſihwo, zenfchahs. Greeki iſſtrahdaja pawalſtneeka ſwabbadibu un dohmu ſwabbadibu. („Pawalſtneeka ſwabbadiba“ irr tä ſaprohtama: pilniga draudſes paſchu waldiſchonanahs ſwabbadiba). Schahs pamatta dohmas pirms uſnehma un iſſtrahdaja Anglija un muſſu deenäs arri zittäs puſſes, täpat arri Kree-wija, eewetas. Dhtra ideja, „dohmu ſwabbadiba,“ ar pirmo zeeti weenota, tä ta weena no ohtas neatdallama.

Scho beidſamo ideju arri taggadejas Giropas tautas zenfſchahs un wehl zenfchahs peefaminahkt, iſſtrahdaht un iſplahtiht, wiinnas labbumus atſinnuſchas, wiinnas augſtu mehrki un leelu ſwarra nogiſdamas. Schahs diwas augſtas dohmas, katra greeku rakſtneeka rakſtös zauri juhthamas, ar magnetes ſpehku 15. gaddu-ſimtena mahzitus peewilka un daubſ ſlubbinaja tahs tautas rakſtneekus iſmahzitees, kurras pehznahamee, ſtipri ar zittu tautu dattahm, ihpaſchi Slahwu, maifſiti, 15. gaddu-ſimteni appalkſch Turku warmahzibas juhga elſa. Wezzas wallodas, greeku un latihnu wallodas iſplahtiſchanas wehl kattotu baſniza ſtipri palihdſeja — bij til tahku wiſſpabri-gas tappuſſas, ta neween mahziti ſawus ſinnatnibas rakſtus latihnu un greeku walloda ſarakſtija, bet ta wiſſa iſglihtota kauſchu ſchkirra pa latihniſſi un greekiſſi runnaja un ſarakſtijahs. Un neween wi-reeſchi latihnu un greeku walloda runnaja, bet pat ſeeweeſchi, kundſes un jaun-kundſes, weefibäs un ſa-eefchanäs jaulä latihnu un greeku walloda ar kungeem ſarunnajahs. Ja wehl wairaf, iſglihtotas ſeewas, ihpaſchi Italijas akadamijas, ar greeku un latihnu rakſtu laſſiſchanu un iſſklaidroſchanu uſzihtigi nodarbojahs. Warram pahri peerahdiſchanas is weſtures uſrahdiht, zil tahku ſeeweeſchi, is wiſſaugſtalas kauſchu lahtas, wezzu wallodu praſchana bij. Anglijas tehnineene (karateene) Eliſabete (1558—1603), wehl prinzeſſe buhdama un kluffu, meerigu dſihwi weſdama, Oksfortes uniwerteti tohti beeſchi.

*) ſpekulant, irr tahds, kaſ uſ pelnu raugahs, irr pelnas gubrotajs.

apmelleja, mahzitas sribdeschanas jeb disputos de-
dfigu dallibu nendama, zaur fawu selmigu greeku
wallodas praschanu uniwersitetas professorus beeschi
isbrihnoja. Peeweddisim wehl ohtru prohwi: Weegl-
prahntiga fawâ dshwê Margaretha v. Bulvis, pehzaf
Franzijas tehnina (Larrata) Indrika IV. seewa, zaur
fawu jauku latihnu walloda Pohlu wehstneeks, arri
labbus latihnu wallodas prattejus, kurri preeksch fawa
trohna Franzijas prinzi luhdsa, isbrihnoja.

Tik leela bij wisspahriga zenschanahs pehz greeku un
latihnu wallodas, Greeku ziwiliszijas ismahzifchanas.
Zaur schahdu wisspahrigu zenschanahs irr lohti dab-
bigi, ka materiata truhkums jo smaggi juttahs un
daschi dohmaja, ka schim truhkumam palihdscht.
Un ka ikktra atklahschana tad atgaddahs, kad ihpa-
schi winna nohtiga, kad beedriba (общество, Gesell-
schaft) gattawa wianu saprast un pareisi usnemt.
tad arri tahdâ laikâ tappa grammatu-speeschana, kad
ihpaschi winnas waidseja, atklahta. Par peerahdi-
schanu mums pascha grammatu-speeschanas isplati-
schanahs derr, kad atzerramees, kahdeem smilsu soh-
teem winna Ciropâ ihfâ laikâ isplattijahs un ka
winna no augsteem un semmeem tappa gohdata.
Atkal warram ar notikkumcem is wehstures grammatu-
speeschanas gohdaschanu un zeenischanu peerahdiht.

Pirmas leelahs tipografijas jeb drukkatawas iszeh-
lahs Wenezijâ un Parihsê. Wenezijâ Manuzija,
Parihsê Stefana (Stephanus) tipografijas. Abbas
nospeeda rakstos dauds greeku un latihnu rohkrastus
leelos skaittos un tappa wiffâ Ciropâ drihs pasihsta-
mas un islahwetas. Stefana tipografiju Parihsê
reis Franzists I. (1514—1547), Franzijas tehninsch
ar fawahm pilles kundschem un kungeem, garrâ, staltâ
rindâ is pilles us tipografiju ar jo leelu stahki ee-
dams, apmelleja un usmannigi tipografijas eerikte-
schanas apluhloja. Ohtris atgaddijums. Manuzija
tipografiju Wenezijâ apmelleja reis Lutrezija Bordsija
(Lucrezia Borgia), pahwesta Aleksandra VI. (1460
—1503) meita. Baggats tipografijas ihpaschneeks,
gribbedams pahwesta meitu gresni fawâ tipografijâ
fanemt, fawu augstu weest durwis sagaidija, lihds
kurrahm eela ar teppikeem un puffehm ispuschtota
bij. Manuzijs israhdiya un isstaidroja fawam
weestim tipografijas eerikti un weesa azzim redsoht,
kahdas lohlines jauki nospeeda un Lutrezijai par
peeminnu dahwaja. Buhš scho peerahdischanu dees-
gan, jo winnas mums taisni rahda, ka jaunu mahf-
flu zeenija.

(Us preekschu beigums.)

Peo Sefawas.

Peo Sef'was, skaisita, sehbedams
No Lewis dohmaju.
Taj, winnas straujâ luhlodams,
No Lewis stahstiju:
„Ka Lawa dselme fillatas
Irr winnas aztinas,
Dauds nopeetnatas, dsikkatas
Irr winnas juschanas.“

Ladeht Lew fuhra Sefawa
Dauds tuhstosch' labb'deenu,
Tahs fuhru Lew un aisflehdstu
Ar karstu butschtau.

Waffarâ.

Es sweizinu puffites masas,
Kas prettim Lew smaidija;
Es stuhpstu waffara-wehsmas,
Kas waigus Lew wihsnoja.

Puffites waffara-rassâ
Rann' bailigi usstatta
Un waffara-wehsmâ affa
Man mattus purrina.

Un dsikki firdi es rohtu
Stummjas un ilgoschanahs;
Bahli spihd swaigines zaur lohgu,
Es aismeege affarâs.

W. R.

Mahjas weesa lassitajeem par sinuu.

Lihds ar Mahj. weesa 24. nummuru irr wiffi
aiskaweti *MM* panahkti un tapehz no 25. nummura
fahloht Mahj. weests atkal noliktâ deenâ tiks druk-
kajts un pehz wezjas kahrtibas isfuhthits.

Ernst Plates.

Isfinnojums.

Ohtra wisspahriga Latweeschu skohlotaju-konferenze tiks
noturreta 26., 27., 28. Junijâ. Winna fahlfes ar komi-
tejas sehdejumu no pulst. 8—10 preeksch pufsdeenas Rih-
gas Latweeschu beedribas nammâ. Dee zeen. ammata-bee-
dri, kas jau isstrahdajumus peeteikusch, ka arri tee, kurri
wehlahs wehl kahdu preekschâ zekamu darbu peeteikt, tohp
luhgti, lai us komitejas sehdejumu nonahktu.

Komitejas preekschneeks.

Usaizinajums.

Us ohtra wisspahrigo Latweeschu skohlotaju-konferenzi
teel wiffi luhgti un usaizinati, kas preezajahs par muhsu
skohlu usfelschanu, lam ruhj winnas turpmahla attihsti-
schanahs un kas spehj kaut kahdâ sinnâ konferenzes darbus
weizinaht.

Konferenzes komitejas preekschneeks.

Rohkneses

dsced. beedr. swehtihš gadda swehtikus

30. Juni.

Konzerte sakkumds pehz pulst. 4 pehz pufsdeenas.

Waffarâ weestbas-waffars.

Kaudas-tirgus. Walfis banka biketes 97 rubl., Wbf. usfal-
lamas kihlu-grahmataš 100 rub., neussakkamas 98 rub., 5 procentu
usowu biketes no pirmas leeneschanas 166 rub., no ohtas leene-
schanas 162 rub., Rihgas-Dinaburgas dselu-zeška alzijas 137 rub.,
Rihgas-Beigawas dselu-zeška alzijas 117 rub. un Dinaburgas-Witebs-
kas dselu-zeška alzijas 134 rub.

Lihds 20. Juni atnahktusch 1385 tuggi un aisgahjusch 1566 tuggi.

Atbildedams redaktores Ernst Plates.

Sluddiuafchanas.

 No Krimuldas pils- un valsts-waldifchanas teel zaur ņo wiņņeem ņinnams darrihts, ņa 16. Juli ņ. g. pullņten 10 no rihta no Krimuldas walņts-magasines 30 iņņetwertu rudņu un 92 iņņetwertu meeņņu wairak-foblitajeem prett tuhlin ņlaidru naudu pahrdohti tils.

Krimuldas walņts-waldifchana, tai 18. Juni 1874. 2

Paltemal walņtas, Rihgas kreisē un Siguldas draudņē, taggadejas ņoblas ehtas un ņemme, tils zaur wairak-foblitichanu ņ. g. 18. Septbr. pullņt. 11ds preeņņ puņds. walņtas ņobla pahrdohta. Pirzeji warr pirkamu no 25. Juli lihņs 24. August. ņ. g. apņstaitbt. 3

Ja ņabdam ne-apprezeram Lugguņņa ņeminarā ismahjitam patiktods Tritates draudņē par draudņes-ņoblotaju palikt, tas lai ar ņawahm atteņtatehm un uņteizamahm ņihmitahm pee Tritates pehmindera- teelkunga Jauna Brengul- muiņņā peeteizads, tur wiņņ arri iahs klahrtas ņinnas par ņo weetu dabuhs.

Baron Franņe, Tritates pehminders. 1

Tanni 22. Merz 1874.

Weens mahzektis

teel mellehts preeņņ grahmata-druckatawas Bernawā. Klahrtas ņinnas dabujamas pee pils-ņehtas drikketaja Hāker l. Rihgā, Dohmes-gangi.

Weens mahzektis warr peerethtes pee wihtu-ņirteja Ehrlich, Kahrku-eelā N 11, netahlu no pasta.

Weens bobdes puņņis, ņom labbas leezibas ņimes, teel mellehts no Alfred Busch.

Muischas-pahrdoņchana.

Weena ņmulla muiņņa, las lohti isdewiga preeņņ ņadallifchanas, irr ņem peenehmigeem malfaschanas nolihgumeem, ar wiņņu inventarijumu par mehreenu jennu pahrdohtama. Klahrtas ņinnas zaur

Hugo J. Kaul,

leelā Smilņņu-eelā N 36.

Kaudas-ņkapji

teel is Irhajuma pahrdohti un pehņ postleņņchanas peeņuņtiti no 3

Tiemer un beedr.,

Rihgā, leelā Smilņņu-eelā N 27.

Weens grunts-gabbals Maņt. Ahr-Rihgā, Kēperu-eelā, 200 aņņes seels, irr pahrdohtams, Klahrtas ņinnas pee mahņas ņaimn. Jauna eelā N 100.

No ņenjures atwehehts. Rihgā, 21. Juni 1874.

Ta apdroņņinaschanas beedriba

„Zakor“

Maņkawā,

nemm pretti apdroņņinaschanas prett kruffu uņ wiņņadeem druwas augteem par tahm lehtatahm premijahm Widņemmes-, Kurņemmes- un Witeņņņas-gubernijās.

General-agents: **Paul T. Scheluchin,**

ņantohris Sinder-eelā N 29. 1

Par eewehroņchani.

Galwaniseeretlas (neruhsedamas) draņņņu-tauwas

preeņņ kuggu- un lauffaimneeziabas-buņņchanas, par ploņņta-tauwas pee pahrņeņchanas pee uppehm, lehtuma un ņtiptuma dht uņteizamas, irr dabujamas no wiņņada reņnuma un garruma pee 3

F. E. Meier un beedr.

maņā Sinderu-eelā, Satowa nammā Rihgā.

L. Sundmann un beedr.

leelā Baltijas

dņeedataju

wihna-pagrabā

irr pilnā krahumā atrohnami un teel leelumā ņa maņumā par to wiņņlehtalo maņņu pahrdohti neween wiņņadit ahrņemmes wihni no maņahm lihņs wiņņuauņņatahm ņorteeem, bet arri rums, lonjals, araks, porterris, ņampangeris, Spaneeņņu biņņops, wehl daus jittabi dņehreni un daņņadus puņņņu ņortes no wiņņnu paņņa ņabrika.

Lohti teizamus

Baireeņņu un Braunņņweigas

appius

no 6 lihņs 10 rubkeem ņudr. par puddu pahrdoht jo lehti no lehgera

Karl Nevermann un beedr.,

Zuhku-eelā Nr. 21. 2

Weens nams Maņlawas Ahr-Rihgā lihņs ar wihnuņt, las tai nammā atrohnahs un ar wiņņu inventarijumu irr eemeņlu deht pahrdohtams leht isihrejamņ. Klahrtas ņinnas Kungu-eelā N 13, appaņņņas taņņņā.

 Weens ņirgs, 7 gabbus weņs, pee darba un uņ weeglu brauņņchani bruņņejams, irr pahrdohtams Maņlawas Ahr-Rihgā, leelā Kalleju-eelā N 80.

Pehterburgas magasine

Spohra nammā, pretti linnu-ņwarreem, Weweru- un Teatera-bulewara-eelu ņiuhri, peedahwa jaunu

tapetu peeņuhtijumu,

Frantņņu-, Warņņawas-, Anglu- un Pehterburgas-tapetes par lehtalo jennu no 10, 12, 14 kap. un balņas ņabņes tapetes no 18 kap. ņahloht un dabrgali, patihkamōs muņturōs ar puņņehm.

J. Sokolow.

Harmoniku ņataiņņchana.

Alluņņnes- un Seltina draudņē, Seltina pagasā, Medna mahņas teel harmonikas ņataiņņitas.

Samuels Palmbaum.

Barnikawas ņohlā

buhņ ņwehtdeen tai 30. Juni

weeņibas wakkars

ar danzofchani.

ņeņahtums pullņt. 6 wakkarā. Maņņa: kungeem 50 kap. un kundņehm 25 kap.

No poliņeņas atwehehts. Drikkhts pee bilņņu- un grahm.-drikk. Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera daņ.

Dakteris un adwokats.

(Latwiski no A. Sp.)

(Statt № 24.)

II.

Sahseps Raimunds bij trihsdesmit gaddus wezs; bet winna waigs jaw uszihigas darbibas pehdas rahdija. Mattos jaw daschas sudraba stihdsinaas karajahs, peerei frunkas pahrwillaahs un tee appati waigi jo deenas wairaf faszhtuffa. Schai azzumirlli, tur winsch pee sawas flimmas laulatas draudsenes kahjahm, katra dwaschas wilzeenu klausahs, kas is winnas karstas muttes werfmo, katra winnas smalku lohzehtu kusteschanohs apluhko, turri warbuht jaw drihs fatruhdeschanai tumofees, ja — taggad stahw Sahseps, tas stiprais un duhschigais wihrs, sawa pascha laimes zehlonis, appasch pirmajeem laulibas frusta un behdu fitteneem. Nepahrwarrama ismifeschana irr winna sirdi pahrspehjuse un winna ne-meerigs gars flattahs us debbesim, kas winna dahrgako mantu tam draude atraut.

Sahpigs kleeedseens, kas no flimneezes muttes peepeschi atskanneja, winnu no tahm sahpijahm dohmahm istrauzeja. Tas briedis bija sahzees, kas to sinnu par dsihwochanu un mirschanu fluddinahs.

Behdigus spehklus faaembama, winna pazehla sawu smaggu, ar sahpehm pilditu galwu, is winnas azzim sawads spohschums atspihdeja un kahdi wahrdi un nopubtas pahr winnas luhpahm isnahza.

Dakteris dewa Raimundam sihmi, lai meerigi noturras. Tas nelaimigais laulahts draugs flattijahs ar faufahm, stihwahm azzim us sawu dahrgu flimneezi; sahpes winnu pahrspehja, drebbedams winsch patritta pee gultas us zekkeem.

Slimneeze atkal kahdus nesaprohtamus wahrbus fazzija un tad eesahla schehli raudah.

Wohku pilns briedis eestahjahs. Ka labprahht Sahseps buhtu sawu mihtu, zeesdamu feewinu ap-kampis un winnas raudabamas azzis butschojis — bet dakteris, gan ar azzim, gan ar rohlahm sihmi dohdams, luhdsa lai to nedarroht. Wahja lampas gaisma apgaismoja tohs nelaimigohs.

„Mans Deems! Mans Deems!“ flimneeze muldedama issauza: „es esmu pasudduse! Kapehz es winnu klausijuse? — Sahsep, mans labbais Sahsep, waj es drihstu wehl tawahm azzim rahditees? Laid — es esmu nelaimiga seema — laid manni — es ne-esmu wairs temis wehrts!“

Pee sehem wahrdeem Raimunds bija uszehlees, winna stihwas azzis israhdija, ka winsch katra wahrdu gribbetu apriht, to flimneeze isrunnaja.

„Muldeschana!“ dakteris fazzija.

Par wolti firmgalwis nopuhlejahs to nu atkal ohtradi istrubzinatu Sahsepu no gultas nowest. Winsch nelo wairaf nedirdeja un neredjeja, ka til tohs wahrbus, kas is flimneezes muttes nahza.

„Es newarru wairaf!“ winna lehni schnuhstedama

tahtaf fazzija. Mans spehks irr falaufts — tas sohds irr breefmigs! Julius laischat manni — aismirstat manni — es nedrihstu wairs jums peeder-reht! Gijat prohjam! — Man wajaga sawu pasaudetu meeru atkal atdabbuht. Al mehs nosohdamee! Sahseps irr juhju draugs — juhju brahlis — mehs effam winnu nodewuschi! Mans Deems peedohd man!“

Sahseps to dsirdoht stahweja ka almina stabs. Bailigas dohmas tam pa galwu greesahs. Sawu feewu, ko winsch laimigu un ar labbeem tiffumeem, aiseedams bij atstahjis, taggad atradda us mirstamu gultu un turflaht, ka grehziineezi, kas pee sawa wissfwehtata peenahuma grehkojuse — un tas nelaimes iszehlajs bij Julius, winna weenigais, winna labbatais draugs!

„Julius, nemmat sawas wehstules atpakkat!“ winna sawas drebbedamas rohlas issteepdama tahlat runnaja.

Mabbaga Sahseps newarreja wairs fewi waldbiht, winsch eekleedsahs un nokritta gar semmi pee gultas. Zaur scho kleeedseenu flimneeze nahza pee atminnas; winna pasinna sawu wihtu. Bailiba, drebbeschana un sawada kusteschanohs pee tahs bij mannama; itt ka waj gribbetu tohs papihrus, no turreem pirmal runnajuse, apflehpt. Dakteris to mannidams, ahtri pee gultas peesteidsahs un to gandrihs bes fapraschanas paliktusehu Sahsepu pee rohlas nehmis, us kahdu trehflu noschdinaja un tad pee flimneezes nogahjis, ap tahs publejahs.

Bailigs kluffums bija kambari. Slimneeze gulleja ka mirruse sawa gulta un Sahseps bahls ka lihks, atkal sawa trehsla.

Behz kahdas pussstundas dakteris gultas preeeschkarrus aistaihsjis, pee Raimunda, kas patlaban no sawahm sahpijahm dohmahm bij atmohdees, apsehдахs.

Gultas preeeschkarrus aistaisitus redsedams, winsch ar wahju balst dakteri jautaja: „Waj jaw nomiruse?“ Un tuhliit aulstas schauschyalas zaur kauleem tam isschreha.

„Winna irr glahbta,“ firmgalwis lehni atbildeja — winna dsihwohs!“

„Glahbta, glahbta,“ Sahseps schnuhstedams fazzija, „un es, es esmu pasuddis!“

Arri dakteram azzis ar affarahm pildijahs.

„Dohmajeet ween,“ ka winsch to meerinadams fazzija, ka flimneeze to til sawa flimmibas muldeschana irr isrunnajuse. Ustizzeet sawam dakteram, turseh turflaht arri irr juhju tehwischigais draugs; pehz tam runnastim par to leetu plaschaki un juhsh redsefeet, ka man buhs taisniba.“

Pazeetigs ka behrns, Raimunds kahwahs sawa gultama kambari westees. Sawu dsihwohli aissneedfis dakteris iswilla no labbatas pakfitti ar wehstulehm. Weenu no tahm atdarrihs un kahdas pahri rindas islahfijis, istrubzees eesauzahs:

„La irr laime, kad es tohs noslehpumu pilnus papihrus sawas rohtas dabbuju, ko flimneeze til ruh-pigi apflehpt mekleja! Wehl es neturru ta gohdiga Raimunda laimi par pohstitu; zerru, ka es tohs nomaldijuschohs atkal us riktiga zetta warreschu us-greest. Emilija irr no firds labba un mihle sawu laulatu draugu; til jaw ween tas blehdis adwokats buhs leels meisters feeweefchus peewilt.“ To fazzjis dakteris eeflehdsja wehstules sawa rakstama-galda schuhplabde.

III.

Mahlofshä rihtä bij dakteris pee Juliusa Morela nogahjis. Adwokats smuks, seededams wihrs diw'besmitdewinus gaddus wezs, fanehma dakteri ar wissleelako laipnibu.

„Dakter, las tas irr?“ winsch issauza. „Subfu arween' lihgfms waigs irr weenteefigs — waj juhs man kahdu behdu sinu neffat?“

„Ne, Moreta lungs.“

„Nu, lä taggad klahjabs Raimunda kundsei? winsch lihdsjeetigi praffija dakteri pee krehsla wefdams.“

Sirmgalwis adwokatu, ar affahm azzim usluhlojis, atbildeja: „Stt labbi.“ Bagahjuschä nakti winna to zettu us labboschanohs un weffelofchanohs usnehma.

„Baldees Deewam!“ Adwokats issauza. „Nu man wairs naw bail, sawa drauga pahrnahlschanas labbad.“

„Ja, winna weffetojahs pee meefas un dwehseles.“

„Pee dwehseles?“ Julius brihnodamees praffija.

„Waj rittigati falkoht, pee firds, adwokata lungs. Schorihht agri apmekleju flimneezi. — Weffelofchanahs irr itt pilnigi eefahfufechs un kad nekahda jauna firds-ligga ne-usbahschahs, tad muhsu drauga, Raimunda, laime atkal seedehs.“

Raimunda kundse schai flimmiba irr dauds zee-tufe, itt ihpaschi pee tahs firds-flimmibas, pret kurreu, lä rahdahs, winna jaw ilgaku laitu buhs warrbuht zihnijufechs. Seewischki irr nespehzigakti no dabbas, ka wihrischki, un tadeht tas irr muhsu peenahfums, winnu nespehzi bu aplam newalkaht un wiss-wairaf wehl, kad draugs pee tam zeesch.“

„Dakter, es juhs nesaprohtu.“ Julius sawu istruchschanohs gribbedams apfleht issauza.

„Tomehr deesgan faprohtami preefsch ta, kas to ne-isteizam laimu pashtst, ko Raimunds pee sawas newainojamas laulatas draudsenes bauda. Weenam dakteram irr affas azzis, winsch reds zauri flimneela meefai paschu firdi. Emilijas firdi esmu lassijis, ka ta naw brihwa no usmahdamahm kahrdinaschanahm, kas to nespehzigu feewischki us nezefteem gribb nowest. Dakteris publejabs to awotu atrast un isnihzinahht, ij kurea flimmiba zekahs, kad winsch gribb ahstehht. — Moreta lungs, es esmu Emilijas dakteris — juhs effect Raimunda draugs — es luhdsu, ne-ispohst mannu publiku zaur neapdohmibu!“

„Ko juhs runnajeet, mans lungs? Julius no-farzis praffija. Man leekahs, ka juhs runnajeet par leekahm, kureas tahku ahropuf' weena daktera sin-naschanas rohbeschahm stahw.“

„Adwokata lungs,“ sirmgalwis weenteefigi fazzija, „daudskahrtiga pahrbaudischana irr manni mahzjuse sawus darbus un peenahfums til pateefigi un riktigi pasht, ka winnu rohbeschahs gan sinnu isschirt. Tadeht nebihstatees nemas par to, ka es tahs pahrtahpis, jeb pehz nederrigeem eerotscheem esmu kehris, ar ko flimmibas awohtu isnihzinahht. juhs nofarksteet, kad es lä dakteris, us jums lä runnaju — nu, ta irr man drohfscha sihme, ka es to ihstu weetu esmu trahpijis. Moreta lungs, juhsu tehws irr Raimunda laimi gruntejis — gribbeet juhs, winna behs, to atkal ispohtst?“

„Las naw wehl man prahtä nahjis!“ Julius eefauzahs. „Runnajeet skaidri, dakter lungs, sawa drauga Jabscha labbad, es to labpraht gribbu flau-fitees.“

„Labbi, labbi,“ sirmgalwis fazzija, „tad es arr gribbu runnahht un jums lä dakteris istureschanas-liffkumus mahzist. Bakkar wehlu Raimunds mahjä pahrnahza un paldees Deewam es warreju winnam to apmeerinahchanas leezibu doht, ka Emilija irr glahhta. Ko es pee flimneezes redsejis, kas no fahpigahm schehlabahm un firds pahrmeschanahm teef mohzita, tam wajaga par muhschigu noslehpumu preefsch Raimunda palikt. Subfu draudsiba tam gohda wihram irr wajadsiga, to es sinnu — kohp-jat to jo prohjam; — bet til usskatteet Emiliju, lä winna laulatu draudseni. Muhsu runna lai irr aismirista un pat Emilijai, kureai tas nemas prahtä nenahht, ka arri es winnas kaunumu sinnu, nebuhs muhscham to sinnahht dabbuht. Taggad manni sauz mans ammats — dsihwojeet weffeli, Moreta lungs un atminnatees scho rihtu, zil beeschi jehs Raimunda nammä nahzeet.“ Dakteris Friedlands panehma sawu zeppuri, palohzijahs preefsch adwokata un aigahja.

Dohmu pilns, Julius skattijahs ilgu laitu tam paklat, bes la no weetas buhtu kustejees.

„Tad ta draudeschana!“ winsch pats appafsch fe-wis isruhza. „Tam dakteram wajaga gauschi skaidram sinnatajam eefsch tahs leetas buht, zittadi jaw winsch nebuhtu til drohfschi drihksstejis man usskreet. Bet kas gan winnam to buhs fazzjis, ka eefsch tahs skaitas Emilijas esmu eemiblejees un ka winna manni ar labpraht eerauga? Winsch runnaja no fahpigahm schehlabahm un firds-pahrmeschanahm. — Emilija bij gauschi flimma — winna patte! Ta wezza Meta (tä to istabas-meitu sauz) tal nebuhs pshapajuse, jo tad jaw winna saudetu sawu labbu deenastu. Ka Emilija firds-apsinnas kohdeenus juht, tas gan warr buht! Ta flimmiba nahza negaidama. Waj Raimunds pats naw wainigs, kad winsch prohjam eedams sawu laulatu draudseni mannä fargaschanä atwehleja? Tä Julius runnaja.“

Weenu stundu wehlatu winsch nonahza Raimunda nammâ. Rohpmannis fanehma winnu ar fahpigu draudsibu; neweens azzu flatteens, neweens wahr-
dinsch nesinnaja, kas pagahjuschâ nakti bij notizzis. Tas gohdigs Sahseps newarreja fawa labdarritaja dehlu ar pahrmeschanam fanemt, eekam winsch rik-
tigi nesinnaja, ka pateesi winsch tahs pelnijis.

IV.

Emilijas jaunibas spehls pahwarreja drihs to zaur flimmibu dabbutu meefas nespehzi un pehz diw'padsmit deenahm pee daktera Friedlanda rohkas ta isnahza dsihwojamâ istabâ, kurrâ paschlail' arri Sahseps ar fawu tshetri gaddus wezzu meitiu atraddahs. Winna bij glihta fwehtdeenahs drehbês gebrufehs un tee gaischdesehlinee matti, kurrei ap-
paksch smalkas, baltsas rihta-zeppurites bij redsami, apehnoja winnas smalkohs waigus, us kurreem jaw pirmee wesselibas seedi isplauka.

"No nahwes pee dsihwibas uszehlfehs!" dakteris lihgsmi issauza, Sahsepam winna laulatu draudseni klacht wedsams. "Tê winna irr, lai Deews jums winnu wehl ilgi usturr!"

"Paldees, paldees, dakter!" Sahseps sauza. Un ar flapjahm azzim winsch usnehma to no preeka drebbedamu feeriu fawâ flehpi.

"Sahsep," winna smaididama fazzija, "tu effi mannis deht dauds zettis! Al," winna fawam wih-
ram ap laklu krisdama tahlat fazzija, "arri es esmu zettuse, kad us tawahm fahpehm dohmaju. Bil be-
schi es Deewu luhdsu, ka winsch manni tew un muhsu behnam pee dsihwibas usturretu — winsch irr mannu luhgschanu klausijis un man scho gohbigu un labbu draugu par glahbeju fuhrijis. Sahsep, muhsu lai-
mei wehl naw gals!"

Sahsepa preeks un laime naw aprakstami. Winsch feewu un behrnu aplampis un azzis pret debbesim pajehlis, firsnigi pateizibu us augschu nosuhija.

"Kad ta mihslestiba til tihra irr," winsch dohmaja, "tad tilween ne-ustizziba scho skaidru dwehfeli, scho smalku, dahrgu pukti warr wainoh!"

Nu atkal pirmo reisu wiffi lohpa brohlastu tur-
reja, pee kurre arri dakteris kâ weefis palikka. Winsch schlihras ar to pahrllezinaschanohs, ka Emilija us wiffadu wihst effoh wessela.

Schi deena bij Sahsepam augsta un dahrga fweht-
deena un abbi laulati draugi to pawaddija itt kluffâ laimibâ. — Likkens peefuhtha daschreis laulibas dsihwê til laimigas deenas, kahdas nemah wehl naw biju-
schas un ne arr laimigakas zerrejamah; — bet deewamschehl, tahs irr til rettas, drihs nowihsdamas pukes.

Julius apmelleja fawu draugu Raimundu, tapat kâ pirmah, tilween winsch iswehlejahs arween to laiku, kurre Emilija pee fawa laulata drauga pawaddija. Sahseps arri peekehras daktera wahrdeem, ka flim-
neeze tohs haidekta wahrduz til fawâ drudschâ mul-
deschanâ isrunnaju un kurreem ihsta pamatta truhst.

Kahdâ walfarâ atraddahs Emilija ar fawu istabas-
meitu ween pirmejahs gulkamâ-kambari. "Meta,"
jauna kundse nemeerigi fazzija, "es jau ilgi pehz kah-
das wehstuku-pakkites melleju, bet nelur newarru
atrast; man ta gauschi waijadstiga."

"Waj juhs runnajeet no pakkites, kurrâ wehstules
ar gaisch-sillu sihda-banti fasetas?"

"Nu ja," Emilija finlahrigi issauza. "Kur juhs
to redsejusch?"

"Kad juhs flimma bijeet, tad weenreis paschâ puss-
nakti, manni pee gultas sauzeet; iswillat to pakkiti
no pagahwja un pawehlejeet man to fadefinaht.
Es juhsu pawehli ispildams, to eemettu krahni."

"Waj juhs to til riktigi atminnat?"

"Sinnams," istabas-meita schelodamees atbildeja.

"Juhs bijeet tai nakti dikti flimma; tee papibri taf
nebija no kahdas wehrtibas —?"

Nê, nê! man peeteel, kad til sinnu kur winni pa-
liffusch."

"Palaischatees drohschi us to; winni irr us muh-
schibu pasuddusch!"

Schi apstiprinaschana Emiliju apmeerinaja; winna
liffahs isgehrtees un gahja gulleht. Meta redseja,
ka winna rohkas saliffuse Deewu luhdsâ.

Rassitajeem lai irr sinnams, ka ta istabas-meita
bij pasleppenu sinnu dabbutuse, kâ prett fawu maises-
mahti isturretees. Tahs atbildes par tahm pasud-
duschahm wehstulehm bij no daktera Friedlanda is-
dohmatas, lai zaur tahm arri tas pehdigais augons,
kas winnas firbi struttoja, isnihtu.

Pehz kahda mehnescha Meta eenahza pee daktera,
fazzidama: "daktera lungs, tê irr weena wehstule, ko
man Moreka lungs schai pussdeenâ no mums ais-
cedams, preeksch Raimunda kundses cedewa. Juhs
man usdewat, ka wiffas wehstules, kas no winna
nah, lai jums nodohdu."

Dakteris panehma wehstuli un dahwinaja istabas-
meitai duklatu.

Juhs peepildat fwehtu peenahkumu prett fawu
maises-mahti" winsch fazzija, "un es zerru, juhs
man labprahtiga lihdsstrahdneeze buhsheet, ka Raimund
lunga mahjas meers un laime zaur weena jauna ap-
mahnetâ zilwefa weeglprahtibu neteel pohstita. Sawâ
laikâ es Raimunda kundsei fazzischu, zil juhs ustizziga
pee winnas meera fargaschanas bijuse."

"Daktera lungs, es mihsleju fawu maises-mahti,
tilpat ka winna manna mahta buhtu. Al, buhtu
juhs to agrati sinnajusch!"

"Nu, wehl nekas naw pasaudehts, mihta Meta,
kad til juhs man ustizzigi palihdseet."

Meta wehl istahstija fawu farunnu ar Emiliju,
par tahm wehstulehm un tad aigahja.

"Tâ, winsch tomehr atkal eedrohschinajees fawu
besgohbigu rohku isstept!" dakteris pa istabu no weena
galla us ohtru staigadams fazzija.

(Us preekschu wehl.)

Gradi un feedi.

Wahrdu fahrtiba teikumōs.

Pilnigus listumūs par wahrdu fahrtibu teikumōs nespehju fastahdibt, tamdeht ka pat tee labbakee Latweeschu rastneeki schinni leetā wehl naw weenojuschees. Is dšinta Latweescha wallodas, kas zaur slistu rakstu lassifchanu jeb arri zaur zittu wallodu runnafchanu fawa tehwa wallodas skaidrumu naw saudejis, gan warretu schahdus listumūs smelt, bet wiini til tad pilnigi taptu, kad pee tam wallodu wiifōs Latwju apgabbalds eewebrotu. Nettam kahdam gaddisees wiifōs Latwju apgabbalds bijuscham; tadeht arri weens gruhti eespehs pilnigus listumūs fastahdibt. Bet kas naw weenam, tas tatschu daudseem eespehjam: tadeht lai katrs fawa apgabbala wallodu eewehrodams, sinas kraji. Schahdas sinas no wiifahm Latwju mallahm farahkfuschi, spehfm tad pehz tahm jo pilnigus listumūs nolitt par wahrdu fahrtibu.

Listumūs, kahdus schoreis preekschā zelschu, esmu is fawa apgabbala wallodas smehtis; tapehz tee arri par pilnigeem naw eeraugami.

Wissu pirms jafakta, ka Latweeschu wallodā wahrdu fahrtiba tā negrohsahs, tā Wahzu wallodā, kur ja-eewehro, waj teikumōs irraid „Hauptfah“ jeb „Nebenfah“, waj „Borderfah“ jeb „Nachfah“, bet fahrtiba tahda patte. Latinu un Kreewu wallodā arri tā.

I. listumōs. Subjektam pirma, predikatam, ja tas irraid werbs, beidsama weeta teikumā.

Prohwes:

„Saimneek ar fawu saimi schorihst ašonds us Willelu tirgus ašbraunā.“

„Labs saimneek gaisminat swihsstohst usjellahs un faulei lezohst fawus gahjejus pee darba israida.“

„Sohs, sehjas putni un lahdi plehšigi putni itt peekufuschi atskreen un juhrmallu prezigi apšweizina.“

(Jur. Alunans.)

„Schmums itt tuwu pee semmes pubsch un no fawa karstuma kahdu daku wirsejam gaisam atlaisch, kas turpretti fawu drehgnumu semmajai gaisa kahrtai atmett.“

(Jur. Al.)

Cewehrojums 1. Kad predikats ir werbs, bet tad tais wahrōs, kas pee wiina pebere, jo swarigas dohmas, tad schee beidsamo weeta teikumā eeneem, par prohwī:

„Katrās tautas dšesmas negaddahs un netrahpahs wis netihšchi, bet tahs, tā falkohst, isaug no tautas wiifas eelchki-gas bušchanaš, winnas nahl no pascha widdutšcha, no firōs.“

(Swaigsnite.)

Kam tew nebij stahstu firmu,

Kas skait gaddu simtenus?

Kur tu krahti tautas darbū,

Ka tohs neweens standinaj?

Cewehrojums 2. Kad subjekts un predikats ir weens wahrōs, tad schis pirma weeta eelch teikumā eestahjā, par prohwī:

„Ušnešm papreekschu lo zitta, tad rakstijim saweem draugeem wehtules.“

I. listumōs. Kad predikatam irraid diwi dallas, is tureahm weena waj partizips waj infinitiws, tad teem paktatā jahhjahs.

Prohwes:

„Wehs jaw fem fawu darbu bijahm padarrijuschī, tad tu is fawa midjena wehl nebiji islihdīs.“

„Wahjeeschu leelatais dšesmu taistajš Wehte fakka, ka wijs, lo ween warroht dohmaht un runnabi, jaw effohst dohmahts un runnabts.“

(Swaigsnite.)

„Ja preeki tawu firdi pilda, tad tu, ja labs zilwels effi, winnus arri weens pats newarri haudiht.“

(Swaigsnite.)

Cewehrojums 3. Kad partizips nepebere pee predikata, bet pee subjekta, tad tas pee schi stahw p. p.

„Scho firdesuschī Malleneeschī pagallam nobihjahs, itt tā kad no pehrlohna buhtu sperti.“

(Swaigsnite.)

Schahdi listumi par wahrdu fahrtibu teescham naw gruhti eewehrojami, un tomehr schi laika rastneeki tā prett winneem grehto, ihpafchi kad wiini is Wahzu wallodas tulko.

Mihlo Thanneek!

Luhdams nefaunes, ka tew til ilgi ne-esmu rakstijis, jo mums semfohpjeem bija daudj darba: ar to augstu laiku sahle negribbeja augt un tai nu palihdsejam augt, us slistu gaisu gaididami. Kur tahdi swarigi darbi darrami, tur sinnamš leela newalka un newalkā tatschu newarr wehtules rakstihst. Nebuhtu taggad arri rakstijis, ja nebuhtu gribbejis tew pasinnoht, ka nahkofschu neddefu buhschu Mihgā us fshlotaju fapulzi un tad tewi apraudfischu. Man bija bail, ka tu nesahzi dohmaht, es effohst to Kursenneeku pulkā, kas no Mihgā noturramas fshlotaju fapulzes bihtahs; netahds es ne-esmu, lai gan zittadi esmu dšimmis Kursenneeks. Es peederru pee teem Kursenneekem (un tahdu naw masums), kas irr fshlotaju draugi un tapehz meht leels pulks us Mihgu brautšim, tikkai mans kaiminšch Dukkis leedsahs lihds braukt, wiisch fakka: es turrohs pee tahdu listumu, „ar kahdeem tu apeijees, tahds tu effi,“ tapehz jo nu es us Mihgas fshlotaju fapulzi eetu, tad turrretu arri manni par fshlotaju un fshlotajš tatschu ne-esmu. Tā Dukkis fakka, un ja lahbi apdohmaju, tad Dukkim taifniba: kas fewi par fshlotaju ne-atšihst, tas arri warr no fshpulzes atrautees, bet awiēs schahdu atrauschanohs eelitt naw wajadšigs.

Wezzus Sahnus gohdigi mahjās wehl noswehtischu, jo taggad us Mihgu brauzohst man tikkai wajaga us Leepaja nolaišt un Leepaja tikkai trihs juhdses no mannahm mahjahm. No Leepajas laischam pa dšelszefku teescham us Mihgu. Sawu dehleenu arri nemtu lihds us Mihgu, ka tam irr gruhta galwa; wiisch jaw 4 gaddus fshohlā mahjahs un wehl naw dubbultneeku-bohlfstabus ismahzijeēs, wshfōs wiina rakstōs neweenu dubbultneeku ne-ufesešt.

Scho wehtuli rakstu ar leelu steigschanohs, lai wiina us jekta nenokawetohs un tu wiina laika dabbutu rohtā. Us redseschanohs Mihgā.

Taws

Dangas Janzis.

Dsirkstele.

Jnga. Waj effi to skunstigo rohtu redsejis, ko taggad Mihgā par naudu rahda?

Tihrumš. Ne, ne-esmu redsejis; bet waj tu effi redsejis?

Jnga. Arri ne-esmu, bet tā dšird, tad ta skunstiga rohta raksta, sime un til labbi, ka ta ar 8 selta medalfahm tikkufe apgohdinata.

Tihrumš. Rohla, ta mums nelo newarr lihdsch, bet skunstigas galwas wajadsetu isgudroht, kas prahtigi dohma un tauschu labbumu sinn noswert.

Jnga. Ko tu ar tahdahm galwahm darrišt?

Tihrumš. Preeksch dascheem fshlotajeem un pagah wezakeem tahdas es nopirktu. Tahmneeks.

Tehwa firōs.

Kahdam bekkeru-meisteram, ar wahrdu Londofsch, jaw pe wezjeuscham wihram, nomirra wiina meita. Preeksch trihs gaddeem winnam jaw 2 meitas bija nomirrusch, un ittin ahtri, prohti feschu neddefu laika. Kad nu wiina meita, lo nupat minnejahm, bija jahrtā eelitta un ta fapfehtu tiffa ašnesta, tad nelaimigais tehws, no pahrlahm firōs-sahpehm pahremts, pee semmes pakritta, schlah winnam bija peemettufehs. Pehz 12 stundahm wiisch nimirra.

Atbidedams redaktehrs Ernst Plates.

No jensures atwehchts. Mihgā, 20. Juni 1874.